

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A városi téglagyár munkáslakásai.

A törvényhatóságok a kormánytól felhívást kaptak, hogy a munkás- és cselédlakásokról szabályrendeletet alkossanak. A szabályrendelet célja lesz, hogy azokat a mizerábilis állapotokat, amelyek ezen a téren uralkodnak, végre orvosolják s a munkások és cselédek valahára olyan lakásokat kapjanak, amelyek a közegészség és közérkölcselemi követeléseinek megfelelően.

Helyes, okos rendelet ez!

A kormány egyuttal számol a gazdák anyagi helyzetével is. Mert tagadhatatlan, hogy ezeknek a lakásoknak átalakítása és új lakások építése nagy teherrel jár. Éppen ezért 10 esztendei haladékot adott.

Hát Sümege is van ilyen munkáslakása. Ott kiinn a téglagyárnál.

A városbíró a ma egyheti gyűlésen bejelentette, hogy ezek a lakások rozoga állapotban vannak s intézkedést kér.

Megnéztük e lakásokat s lelkiünk mélyéig megbotrántottunk rajta.

Az egyik munkásnak külön lakása van. Az egész egyetlen egy szoba. Ez mindene: lakószobája, konyhája,

kamarája. Hála Isten, az ég megáldotta: lakik benne nyolcad magával. Télen mégis majd megfagynak benne. Zord, hideg lakás.

A másik régi-régi nagy-nagy szoba. Ebben 4 család lakik. Összesen 19 személy. Tulajdonképpen ez az őskori lakás adja az impulzust arra, hogy e munkáslakások kérdése napirendre kerül: egyik fala ledüléssel fenyeget, dűcokkal támasztották meg a munkások. Mikor azon jártunk, intettek, hogy arébb kerüljünk, hátha ebben a pillanatban jut eszébe a rozoga falnak: ledül s maga alá temet.

Égetően szükséges és sürgősen sürögős, hogy a város ezeket a lakásokat végre alaposan rendbehozza. Mert eddig súlyos szegénye a városnak. De rendbehozza alaposan. Holni tatarozgatással meg nem elégedhetünk. Követeljük, hogy a mizerábilis lakáskérdést akként rendezze a város, amint azt a közegészség, a közérkölcselem, a mai szociális felfogás, szóval ez a szó: ember — követeli.

A képviselőtestület bizottságot küldött ki s ettől várja a javaslatot. Reméljük, ebben a bizottságban ott munkálkodik a humánus és a mai korszellem érzése is és ennek megfelelő javaslatot terjeszt a közgyűlés elé. Elvárjuk ettől a javaslattól, hogy legalább

is mindegyik munkás család számára külön-külön lakásról készítsen tervet. Olyan lakásról, amelyik legalább is külön konyhát és külön szobát ad minden egyes munkáscsalád számára. Mert több családot egy szobába helyezni: arcul verése az egészségnek, az erkölcsnek és a nyugodt családi életnek. Ennél még a barlanglakó medve is különben lakik.

Nem szabad itt rideg pénzügyi szempontoknak döntenie. Az emberi élet minden pénzüi fölfebbvaló. Tehát az emberies érzésnek kell döntenie is.

De ha távolabb tekintünk, a pénzügyi szempontok is emellett szólnak. Úgyanis nem addig elkövetkezik az idő, mint cikkünk bevezető soraiban említettük, hogy új, megfelelő munkáslakások építése kötelező lesz. Tehát a város is köteles lesz, hogy téglavető munkásai számára megfelelő lakásokról gondoskodjék. Akkor azután ki nem térhet az új és nagyobb költségek elől.

Azok a dűledező falak azonban nem várják a felsőbbbség kötelező paragrafusait. Már most napirendre hozták az ügyet és sürgősen követelik a reformot. Ezt a reformot végezzék most alaposan, egyszerre, egy költséggel. Mert ha most csak toldozó-foltozó munkát végeznek, hát ez hamarosan

Az édes anyák.

Ügy-e, aki itt sokat szenvedett,
Ki csak lemondott, türt és szeretett,
Öröme csöpp és tenger volt a búja:
Az előtt nyitva a mennynek kapúja.

S menyországodba, úgy-e Istenem,
A legszebb, a legédenebb helyen,
Ólében örök gyönyörűségnek:
Az édes anyák, úgy-e ott élnek?

S a legszelidebb, leghűbb angyalod'
Szolgálatokra, úgy-e őt adod?
S az úgy-e érzi, az úgy-e tudja:
Merre visz, hova legtöbbször útja?

S leszáll a földre minden este, reggel,
Meg is tér sebesen az üzenettel,
S este is azt mondja, mit reggel mondott:
A fiad, a leányod boldog . . .

Lampérth Géza.

Az orvos.

Késő éjszaka volt már. A kávéházban csak néhány újságíró üldögélt együtt egy üveg bor mellett. Arról beszélgettek, hogy milyen hűen írják meg az eseményeket, amelyeket megtudtak itt vagy ott a városban. Élénken folyt a vita. Többen erősködtek, hogy a jó újságíró mindent megtud, amit

csak akar. A beszélgetés hevében észre se vették, hogy a mellettük levő asztalhoz egy öreg úr telepedett le s figyelte a társalgást.

Mindent meg lehet tudni, de nem mindent lehet megírni, meg vannak dolgok, amelyekről nem is érdemes írni olyan sokat. Például annak az orvosnak az öngyilkossága tegnap. Tíz sor volt az egész, nem is érdemelt többet . . .

Az öreg úr, aki most még jobban figyelte, e szavaknál beleszólt a társalgásba.

— Csalódik uram; önök nem tudnak meg mindent, sőt nagyon keveset. A legtöbb esetben jóformán semmit. Csak felszínesen dolgoznak, nem iparkodnak a dolgok mélyére tekinteni, vagy nincs is kedvük hozzá, vagy nincs idejük, vagy tudja Isten mi az oka. De nem hű krónikásai az eseményeknek.

A társaságban ülő újságírók hevesen cáfolták a vádakat. Szidták — a vén riportert, aki hetykén odavágta s kérdést, hogy hát mondjon csak egy esetet is, amit nem hűen írtak meg.

— Hát például az orvos esete, az az öngyilkosság, amiről az imént beszéltek. A legszomorúbb és legmegindítóbb tragédiák egyike. Az a szegény ember meghalt, eltemették tíz sorban s a világ önöktől soha sem tudja meg azt a bús történetet, amelyből pedig sok a tanulság.

Az újságírók nem engedtek. Végre is az öreg úr rászánta magát, hogy elbeszélje a dolgot. Az öngyilkos orvos Peteky Iván volt. Kora gyermekkorában jutott árvaságra,

senkinek se kellett, hát az árvaházba került. Onnan meg Isten tudja hogyan, idegenek közé nevelőbe. De akár hol lett légyen, mindenütt csak azt prédikálták a fülébe, hogy tanuljon és tanuljon, mert különben semmi se lesz belőle, csak koldus vagy rossz ember. A fiú hallgatott a szóra, de igen sajátzerű felfogással. Úgy vélte, hogy akik tanulásra intik, azok alapján véve nem is akarnak neki jót, különben nem vágnák a szemébe folyton, hogy ő milyen elhagyatot, hogy kegyelem kenyéren él és hogy milyen senki. Menekült is a könyvei közé, amint tehetette. És tanult. A könyvei lettek a jó barátai, a szülei, mindene és azt lehet mondani már gyermekkorában nem törődött a világgal. Nem játszott a pajtásaival, nem hallott a szeretet melegétől áthatott szót senkitől.

Igy nőtt fel. Később az egyetemre kerülve maga kereste a kenyeret. Az ifjúságot megkeserítette az anyagi gond, ez elől is a tudomány világában keresett menekülést. Társaságba nem ment. Nem telt rá, nem is kívánczolt; végre is teljesen emberkerülővé lett. Nem is érdekelték az emberek. Nem hitt bennük, a gyermekkorai fájó emlékei ott éltek a szívében.

Csodálatos dolog, hogy aztán, mint orvos a betegekért élt — halt. Korán bekerült egy nagy kórházba, ott is maradt. Csak a tudománynak élt, csak ebben hitt, mert ez szerzett neki tiszteletet, tekintélyt, fényt, mindent. S betegein mutatta meg tudománya az ő igazi hatalmát.

sárba dobott pénz lesz, mert nem ad dig eljő a felsőbbiség utasítása, hogy a város megfelelő munkáslakásokat építtessen. Akkor pedig úgy járunk, mint a fősvény: kétszer költünk.

Ime tehát a humánus és szociális szempontok mellett pénzügyi tekintetek is azt parancsolják, hogy alapos munkát végezzen a város. Olyat, amely egy költséggel száz esztendőre szól. A kiküldött bizottság készítsen erre való tervezeteket és költségvetést s ezt a főntebbi megokolással terjessze a közgyűlés elé.

Mivel pedig a falakat ducok támogatják, megbízásban egy kettőre járjon el. Mert a megducolt falak hamarosan ledőlhetnek. S akkor ki lesz az agyonütött emberélet avagy a szabad ég alá került munkáscsaládokért felelős?

A tömeg jelleme.

A nép szava: Isten szava, tartja a közmondás, de bármily szépen hangzik is ez, általános igazságnak el nem fogadhatjuk. Tökéletlen lény az ember, abszolút igazság ezen a földön nem lehet, mert föltétlenül jót ember produkálni nem képes. A nép szava sem föltétlenül jó minden esetben.

Bármily művelt legyen is valamely nép, a tömeg mindig naiv és hiszékeny. A tömeg jelleme alapjában véve jóindulatú, de ennek ellenében közönséges. Akit megszeretett, akiben bizik a tömeg, arról a rosszat vagy csak igen nehezen, vagy egyáltalában nem hiszi el. Bizonyítja a historia, de bizonyítja a jelenkor is, hogy demagogok, szélhámosok, becsstelen fráterok, akik jól tudtak beszélni a nép nyelvén, akik értettek hozzá, hogy paraszti fogásokkal a néppel magukat megszeretessék, nem voltak megbuktathatók és megbüntethetők hosszú időn keresztül, dacára annak, hogy büntetendő cselekmények egész légiója bizonyult rájuk, mert a nép mindezek dacára inkább neki hitt, mint a bizonyítékoknak és nem ejtette el.

Ennek a tömeg hibának eklatáns példáját látjuk most Olaszországban, ahol Nási miniszter miatt valóságos forradalom ütött ki

Petneky tömédek embert meggyógyított, de mind csak addig érdekelte, amíg beteg volt. Addig az emberek mint egy felsőbb hatalomra, úgy tekintettek őreá. Kértek, könyörögtek, engedelmeskedtek, de ha meggyógyultak, fizettek vagy nem fizettek, néhány köszönő szót mondtak, aztán a faképnél hagyták a kórházat meg az orvost. Örültek, hogy megszabadultak.

— Mindezekből láthatják uraim — folytatta az öreg úr elbeszélését, — hogy Petneky, az öngyilkos orvos milyen létküretű ember volt. Hanem hát megjárta. Tudniillik egyszer csak neki is megmozdult a szive. Beleszeretett egy leányba, aki egyszer nagy beteg lett. Petneky meg akarta gyógyítani, de csakhamar belátta, hogy nem lehet. A leány tüdővést kapott. Az orvos ki tudta számítani hetekre, hogy még meddig viheti. És nem tudott rajta segíteni. Elhagyta a tudomány is, megrendült abban is a bizodalma.

Nem vallott ő a leánynak szerelmet, tit-

Sziciliában. Nási Olaszország közoktatásügyi minisztere volt és miután számos sikkasztás bizonyult reá, megszökött. Elfogták, fogságba helyezték és a szicíliai parasztok, akik miatt, miért nem, egy második megváltót láttak Násiban, valóságos forradalomban törtek ki, követelik az urak áldozatának, az ártatlan Násinak szabadon bocsátását és hivatalába való visszahelyezését. — Irhatnak az olasz lapok, amit akarnak. Nási bűnösségéről, döröghet az ügyész és az egész parlament a sikkasztó miniszter ellen, feje tetejére állhat az egész világ, a szicíliai parasztok rendületlenül biznak kedvencükben és előttük mindenki bűnös, csak Nási nem, akit szerintük azért üldöznek az urak, mert csak a nép javát akarta.

Magyarországon is volt ilyen eset. Olvasóink talán emlékeznek még Sima Ferencre, a szentesi képviselőre, akire büntetendő cselekmények egész sorozatát bizonyították rá, anélkül, hogy a szentesi nép benne való bizalma megingott volna. S mikor Sima a börtön elől Amerikába szökött, a jó szentesiek áldozatnak mondták őt s küldötték utána a pénzt.

Kis Násik, apró Simák seregüstül élnek Magyarországon. Ravasz, nagyhangú demagogocskák, akik már esztendők óta csalafintaságból és a megtévesztett köznép vak bizalmából tartják fenn magukat, akiknek szívós egzisztenciája ellen nem használ sem az intelligens társadalom bojkottja, sem a büntetőtörvény paragrafusai. Minél vakmerőbben csinálják piszkos dolgaikat, minél inkább megutálják őket a tisztesség és a jó izlés, annál fanatikusabban fedezi őket az öntudatlan emberek ama csoportja, melyet sima modorukkal s tele torkukkal le tudtak maguknak kötni. Igaz, hogy előbb-utóbb eléri az ilyen népámitókat a némezis, de esztendők, sőt évtizedek mulnak el, míg ez megtörténik és ezalatt módjukban van valósággal fölforgatni valamely helység vagy város társadalmi békéjét és a köznek, magánosoknak egyaránt károkat okozni. Ilyen a tömeg jelleme. Násik és Simák mindig voltak és mindig lesznek. Még a jövő társadalmában is, melyről oly szépen tudnak szavalni a szocialista agitátor urak. Sőt csak akkor lesznek igazában!

— Szabadságon. Kazár Manó helybeli járási állatorvos a tegnapi naptól 14 napi szabadságra távozott.

kolta még maga előtt is érzelmeit. De aztán egy napon, amikor kétségtelenül rájött, hogy hiába minden, akkor végtelen elkéseregés fogta el.

Hazatérve szobájába, összehányta könyveit, műszereit nagy haraggal, kétségbeeséssel dühvel, hogy ime most már minden elhagyta, a tudomány is éppen akkor, amikor azon kellett volna segítene, akit tán az élete árán is megváltott volna.

Amikor ott a szerteszórt műszerek, könyvek közt a kórházi szobában megtalálták kartársai, mellette olvasták a cédulát, hogy a tudomány mit sem ér, ráfogták e szerencsétlen emberre, hogy pillanatnyi elmezavarban ölte meg magát.

Talán így volt helyes. Az igazi tragédiák titkát az elbukott hős mindig magával viszi az örök megsemmisülésbe.

Nemeskéri Kiss József.

A képviselőtestület közgyűlése.

Sümege képviselőtestülete f. hó 21-én rendkívüli közgyűlést tartott. Kiss Antal városbíró megnyitotta a gyűlést s érélyes szavakban hívta föl a tagokat, hogy higgadtan, nyugodtan tárgyaljanak, a közbekialításoktól tartózkodjanak s a fölszólaló képviselőket idegesség nélkül hallgassák meg. Ezután fölolvasta a községi törvénynek a gyűlés tárgyalására vonatkozó szakaszát. Az érélyes figyelmeztetésnek volt is eredménye, csupán Csapó József képviselőt kellett néhányszor nyugodtságra inteni.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Pánczer Gusztáv kérvényét olvasták föl, amelyben a piaci mázsálásért évi 150 K bérösszeget ajánl. A gyűlés ragaszkodva előbbi határozatához, kimondotta, hogy egy évig házilag kezeli a mázsálást, a rendőr mellé egy-egy elüljárót vagy képviselőt fölker s a kérvényt elutasította.

Kaufmann Géza ismét kérvényt adott be, amelyben a haraszton 4—5 hold földet kér akár örök áron, akár 40 évi bérletre. A területet a csabrendeki országút mellett a szállókkal szemben kérte. A gyűlés a kérvényt hosszabb tárgyalás után ismét elutasította.

Hajós István osztálytanító mintegy 4 hónapig helyettesítette boldogult Károlyi János kartársát, ezért tiszteletdíjat kér. A gyűlés az iskolaszék javaslatára 100 K-át szavazott meg.

Kiss Antal városbíró ezután jelentette, hogy községi közmunkát szolgálni senki sem akar. A munka 90 százalékát lehetetlen természetben megkapni. Azért az elüljáróság a következő osztályzatot ajánlja elfogadásra:

Zsellér emberek egy nap 1 K, kis házak birtokosai 2 napot 2 K, egész házak gazdái 4 napot 4 K-ával válthassanak meg. A gyűlés az elüljáróság megokolására az előterjesztést határozattá emelte.

Bódis Tivadar írásbeli kérvénye került tárgyalásra. Hivatkozva a Sümege és Vidékében megjelent Határrendezés című cikkekre, telekkönyvi és kataszteri adatok kimutatásával s rajzokkal bizonyítja, hogy Kaufmann Géza 6000 négyszögöl területet a baglyashegyi harasztból elfoglalt. Kérte a képviselőtestületet, hogy ezek után indítsa meg az eljárást a terület visszaszerzésére. A gyűlés megbízta az elüljáróságot, szerezzen információt a pozsonyi országos térképtárról: mennyibe kerül a város határának térképe, egyúttal a jövő gyűlés elé terjesszen javaslatot, miképpen szerezze vissza a város az elfoglalt területeket.

A köfejtő bérbeadásának hirdetményét olvasta föl Malomsoky János jegyző. E pontnál elfogadta a gyűlés Lukonich Gábor drnak indítványát s a földmiveléslügyi minisztertől mérnököt kér, aki a köfejtő üzemére utmutatást adjon. Elfogadta Ereky István pénztáros indítványát is, hogy a bérbevevő a máshova szállítandó követ bejelenteni tartozik s ezért az évi béren felül megállapítandó összeget fizetne vissza. Egyébként az árverés kihirdetését elhallasztotta.

Hasonlóképpen elhallasztotta a vásári helypénz bérbeadására vonatkozó árverés kihirdetését is, mert reméli, hogy a közeli hetekben a minisztériumtól a heti marhavásárok tartásának engedelmé megérkezik.

Az első dunántuli gőz-műfestő-vegytisztító és pliszérozógyár főkelepe Vadász Adolf divatárú kereskedőnél

S ü m e g e n .

Elfogadok a cég részére e szakmába vágó legkényesebb ruhaneműek vegyileg való tisztítását, foltok és pecsétek eltávolítását, valamint bármily ruhaneműeknek gőzzel történendő minden színre való megfestését.

A ruhaneműk festésénél az elfejtés felesleges.

A hirdető táblákra vonatkozó szabályzatot, amelyet lapunk szerkesztője készített, a gyűlés elfogadta.

Határozatképpen elfogadta a gyűlés *Fürst* János dr. ügyvéd által átdolgozott rendőri szabályzatot is. Mind a kettő 30 napig közszemlén van.

A második ovó felállítását sürgeti a közgazgatási bizottság. Mivel az ovó államosítása érdekében a vallás- és közoktatásügyi minisztert megkérte a város, a második ovó felállítására halasztást kér a város.

Molnár Istvánné szül. Dörnyey Erzsébet illetőségi kérvényét elutasították.

A városbíró felhívta a gyűlés figyelmét, hogy a városi téglagyárnak lakása mizerábilis állapotban van. 4 család lakik egy szobában s az épület olyan rozoga, hogy duccokkal kell megtámogatni. A gyűlés az ellátásért — melléje Vid Lajos és Steiner Simon képviselőket kiküldve — megbízta, hogy a jövő gyűlés elé javaslatot terjesszen.

Végül *Eles* Károly felhozta, hogy a városnak majd minden gyűlésén fontos jogi kérdések elbírálásáról is esik szó. A város életében napról-napra nevezetes jogügyek merülnek föl, ajánlotta, miként Keszthelyen régóta szervezték, a képviselőtestület is szervezzen községi ügyészi állást s erre *Fürst* János dr. helybeli ügyvédet válasszák meg.

A még jelen volt tagok helyesléssel fogadták az eszmét s a jövő gyűlés tárgysorozatába tüzték ki.

Ezután a városbíró a gyűlést eloszlatta.

Forgács.

Visszaszállok a boldog gyermekkorba. Abba, amikor iskolába jártam. (Igaz, a boldogság mellett nekem a keserűségből is bőven jutott.) A 70-es évek elején jártam a helybeli reáliskolába. Ott a mostani tanácsteremben szedtük magunkba a tudományt. Micsoda vaskos könyvekből! A magyar nyelvkönyvünk jó két újjnyi vastag volt, pedig olvasmányok nem voltak benne. Csak szabály meg szabály, azután példamondat meg példamondat.

Akkor még a szófaragás hóhortos divatja nem űlt el. A mi nyelvtanárunk meg éppen nagy híve volt. Görbe szemmel tekintett minden jövevény szóra, ha még olyan magyar köntöst öltött is magára. Új szokat új és rossz képzőkkel maga is gyártogattott. Sietett azután, hogy ezeket hazafias felbuzdulása kapcsán velünk is megismertesse. Persze, mi nemzeti önértéztől dagadó kebel-lel fogadtuk az új *magyarokat*. Tanárunkra pedig ugyancsak büszkék voltunk s mint az alkotás zsenijét bámultuk.

De ne gondolják ám, kérem, hogy ez megrovás. Isten ments! Mert ez a tanárunk nemcsak szokat faragott, hanem lelkes szívvvel, szóval plántálta belénk a nemzeti érzést is.

De térjünk vissza a dologra!

Sok beszéd helyett egy csomó példával rukkolkol elő. (Megjegyzem, hogy ezeket nem a mi tanítónk gyártotta, de buzgón terjesztette)

Kisfaludy Sándor nagy *költér* avagy *költész*, Horvát Boldizsár kitűnő *igazságügyér* volt. A hitoktatónk mint veszprémezbázmegyei *áldozár* szerepelt *tanodái* értesítőnkben.

Mikor a várban zsványost játszottunk, *fogyár* (pandur) egyikünk sem akart lenni.

Az órák közeiben a tanárok a *gyüldében* pihentek, mi meg a *tanszobában* vívtunk ádáz harcot.

Bezzeg azután amelyik hős nem tudta a leckét vagy nem készítette el az *irattelvevényt*, az nemcsak bundát kapott, hanem *küldönc* haza is vitte a rossz hírt.

Mikor a III-ikba, IV-ikbe jártunk, már fogaimzunk is kellett. Megkaptuk az irattelvevényt vázát s ki kellett dolgoznunk. De hogyan? Irályunk *dagályos* volt, mint a tenger. Minél dagályosabb, annál szebb, jobb. Ekképpen olyan *föllengős*, *negédes* *irmodorra* kaptunk, hogy ma *emély* fogná el tőle az egészséges gyomrot.

Egyik-másik társunk rabja lett egy-egy gyerek lány *Szeme búvkörének*. A sziveket a *gyerekszerlem vonzereje* fűzte össze. Ezek azután *szivéres* sorokat csempészték a leányka kezébe. A *szerelemtel* sorok *viszérzelmeket* keltek. A lányka *szivélyesen* fogadta a zengeményt s az uccán találkozá, *bájteli mosollyal* tudatta, hogy a hő sorokat megkapta.

Mikor elkövetkezett a nagy *szünidő*, a szivek dagályát *apály* váltotta föl, mert mindez csak *tünde* gyerekszerlem volt. *Álmatag* boldogságát legfőleg egy egy rimekbe szedett *emlény* őrizi. Az is ideig-óráig.

Könyveink tele voltak a Bugát-módjára gyártott műszavakkal. Különösen a természetrajz meg a kémia. Ezekből mutatni se róhatok ide. Kötetek telének meg velők. Azután Isten meghozta a nyelvtisztítás munkáját. Igazán, a Szentlélek műve volt ez. Nélküle most nyám-nyám, vérszegény és affektált volna a nyelvünk. Valóságos penészvirág. És a paraszt nem értené meg az urak beszédét meg a könyveket (Micsoda nagy csapás volna ez!?)

Ma úr és paraszt egyformán ejti a szép magyar szót. A közmivelődsnek számmal ki nem fejezhető nagy kincse rejlik ebben.

Bárd.

H I R E K .

— **Személyi hir.** *Németh* Elek, Zalaegerszeg v. polgármestere nejevel sz. *Andaházy* Irma irónővel és *Borbély* György főgimnáziumi tanár, a *Magyar Paizs* szerkesztője f. hó 25 én Sümegen tartózkodtak s a város több nevezetességét megtekintették.

— **Mise.** *Sümegi* Gyula piarista, a veszprémi főgimnázium tanára f. hó 21-én mutatta be Sümegen második miseáldozatát. Manuduktora *Németh* János helybeli plébános volt. *Szabó* István veszprémi piarista tanár és *Lukács* Imre új misés segítők az új papnak. A misén nagyszámú közönség vett részt. Mise után az új misés áldásban részesítette az oltárhoz járó híveket

— **Kinevezés.** A király *Szász* Gerő dr. szegedi ítélő táblai tanácsjegyző albirót a zalaegerszegi ügyészséghez ügyésszé nevezte ki.

— **Szabadságon.** *Ruzsicska* Kálmán dr. vármegyénk tanfelügyelője 4 heti szabadságra távozott. Augusztus 20 körül tér haza Zalaegerszegre.

— **Távozás.** *Kiss* Gyula dr. aljárásbíró folyó hó 21-én utazott el Sümegről Győrbe, hogy ott a kir. táblánál tanácsjegyzői állását elfoglalja. A kiváló tehetségű bíró és a kedves, rokonszenves ember távozását a sümegi társadalom szívből sajnálja.

— **Az állami iskolai tanítók kinevezése.** Az idő siet, az elemi iskolai tanítók kinevezése, tehát az iskola államosítása késik. Ugyanis a vármegye tanfelügyelője tudatta, hogy a tanítókat addig ki nem nevezhetik, amíg az állami iskola épületének terve, műszaki leírása és költségvetése fölterjesztve nincs. Szorgalmazza hát ezt a város és a kir. tanfelügyelő!

— **A polgári iskola ügye.** A város lépéseket tett, hogy az állam segédelmével a felső leányiskolát polgárvá alakíttassa át. A fölterjesztésre, amely 4 rendes és egy segéd-tanítónót javasol, most érkezett vissza a leirat. E szerint egyelőre elég 2 segéd tanítónó kinevezése, felszerelésre legfőleg 200-K enged fölvenni. A már alkalmazásban levő 2 tanítónó állami kinevezése sem lehetséges.

— **A függetlenségi párt alakuló gyűlése.** A nagykanizsai 48-as függetlenségi párt júl. 21-re hirdett nagygyűlése a függetlenségi érzelmű polgárok impozáns tömegének jelenlétében folyt le. Tripammer Gyula igazgató nyitotta meg a népgyűlést, aki után *Dobrovics* Milán orsz. gyűl. képviselő emelkedett szólásra. Rövid szavakban üdvözölte a jelenlevőket és elolvasta Bosnyák Géza megyei pártelnök üdvözlő táviratát. Majd Hajdu Gyula dr. ügyvéd ismertette

az alakulás előzményeit s kéri a gyűlést, hogy a párt megalakulását mondja ki és a tisztkart válasszák meg. A megalakulás után a választás a következő eredménnyel zárult: Diszelnökök *Kossuth* Ferenc keresk. miniszter, *Batthyány* Pál gróf főispán, — akiket különösen a gyűlés ez alkalommal táviratilag is üdvözölt. Elnökök: *Hajdu* Gyula dr., *Tripammer* Gyula, *Szekeres* József dr., *Anek* László, *Falts* Lajos, *Horschetzky* Sándor és *Szalay* Lajos. Megválasztottak ezenkívül: 18 alelnök, 2 párttitkár, 10 jegyző, 1 pénztáros, 1 h. pénztáros, 3 bizalmi férfi és 260 tagból álló választmány. Az alakuló gyűlésre a megyei előkelőségektől számos üdvözlés érkezett. Táviratot küldtek: *Eitner* Zsigmond és *Filipits* Lajos orsz. gyűl. képviselők is.

— **Gazdák gyűlése.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi augusztus hó 14-én délelőtt 11 órakor Zalaegerszegen saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1. A gazdaköröknek nyújtandó segélyezések és kölcsönök módozatainak a kiküldött bizottság javaslata alapján való megállapítása. 2. A gazdatársadalmi érdekképviselet szervezésére vonatkozó kérdőpontok tárgyalása. 3. Folyó ügyek, indítványok.

— **Meghívó.** A következő meghívót kaptuk: A Zalamegyei Általános Tanítótestület 1907. aug. 27-én Balatonfüreden a gyógyteremben közgyűlést tart a következő renddel: 1. Reggel fél 9-kor mise. 2. 9-kor közgyűlés a következő tárgysorozattal: a) elnöki megnyitó, b) elnöki jelentés, c) *Ruzsicska* Kálmán kir. tanács, tanfelügyelő felolvasása. d) *Dienes* Károly, csákiornyai tanítóképzői tanár előadása az új rajzoktatásról. e) Indítványok. 3. Tisztujtás. Gyűlés után a fürdőtelep megtekintése. 4. Délben társasbéd *Vild* Péternél a Grand Hotelben 4 koronás terítéssel. A Zalamegyei Ált. Tanítótestület tiszteletbeli, pártoló és rendes tagjait, valamint a szíves érdeklődőket mély tisztelettel meghívja: Nagykanizsa 1907. június hó. *Szalay* Sándor s. k. területi elnök *Jegyzet*. A névre szóló meghívó előmutatása mellett a Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság igazgatóságának szíves engedélye alapján bármelyik állomásnál feláru hajójegy váltható az odautazáshoz aug. 26 és 27 a visszautazáshoz aug. 27 és 28 napján. A fürdő-igazgatóság az apátság tulajdonában levő szálló-épületek szoba-arából 50 százalékos voít szíves engedni az elszállásolást óhajtok, valamint azok is kik a társasbédben részt kívánják venni, kegyeskedjenek legkésőbb aug. 10-ig *Molnár* Antal szeretetházi igazgató urnál jelentkezni.

— **Jegyzők gyűlése.** A megyei közs. és körjegyzők egyesülete f. hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlést Keszthelyen. A gyűlésen a jegyzők szép számmal vettek részt. Vonzotta őket érdemes elnökök iránti rokonérzésük, akinek most ünnepelték 10 éves elnöki működését. A gyűlést szent mise előzte meg, amelyet *Fabián* Gyula légrádi plébános énekelt a keszthelyi káplánok segédletével. Mise után *Starzinszky* György alelnök megnyitotta a gyűlést, majd üdvözölte *Kovács* Gyula elnököt s meleg elismerő szavakkal méltatta 10 éves elnöki működését, amellyel hervadhatatlan érdemeket szerzett. A gyűlés tagjai a beszéd végzetével meleg szeretettel tüntettek elnökük mellett, aki szíve mélyéig meghatva, mondott köszönetet a szeretet és elismerés megnyilatkozásáért. Ezután *Kovács* György átvéve az elnöki széket, részletesen beszámolt az egyesület múlt évi működéséről, amelyet a gyűlés elfogadott. *Scholtz* Károly az egyesület pénztárosa előterjesztette számadását, amelyet a gyűlés a kiküldött számvizsgálók jelentése alapján elfogadott. Mivel nyugalomba vonult, lemondott pénztárosi tisztéről. A gyűlés hála-ból az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta *Scholtzot*, aki 21 éven át példás buzgósággal viselte állását. Helyébe *Paller* János karmacsi jegyzőt választották meg. A gyűlés napirendjének letárgyalása után déli egy órakor társas ebéd volt a Hungária szállóban.

— **Táncmulatság.** A sümegi uborka éved egyhangúságába egy kis elevenséget

hozott a folyó hó 20-án tartott táncmulatság. Egy társaság rendezte ezt a lövő kertben. Nem nagy társaság gyűlt egybe, de akik ott voltak, rangosan mulattak. Megjelentek: *Aszonnyok*: Bánfi Alajosné, Karácsony Kálmánné, Küzdy Árpádné, M. Kossa Gusztávné, Orbán Lajosné, Szücs Zsigmondné, Vértessy Bélané. *Leányok*: Bánfi Ilona, Mariska és Irénke, Orbán Irmuska, Vértessy Margitka és Editke.

— **Halálozás.** A sümegi iparos osztálynak közbecsülésben álló tagja hunyt el *Gombos Mihály* hentesmesterben. Mesterségét betegsége miatt már pár évvel előbb abbahagyta. 68 évet élt. Folyó hó 23-án délután temették el. Nyugodjék békében!

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak a jóbarátoknak és jó ismerősöknek, kik atyánk, *Gombos Mihály* elhunytával a sirra koszort helyeztek s a temetésen való megjelenésükkel a részvétük kifejezésével mély fájdalomukat enyhíteni iparkodtak, ez uton fejezzük ki hálás köszönetünket.

Az elhunyt gyermekeit.

— **Az államosító bizottság** ma délután 11-kor gyűlést tart. Tárgyai: 1. Az elemi iskolai tanítók kinevezése ügyében érkezett tanfelügyelői irat. 2. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak a felső leányiskolának polgárvá váló átalakítása dolgában küldött leirata.

— **Vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy *Sajtó* községben az augusztus első csütörtökjére eső országos vásárt ezen a napon szombatra, vasárnapra vagy ünnepre esnék, a következő hétköznapon tartassák meg.

A július 26-án tartani szokott annanapi országos szarvasmarha és lóvásárt Zalaváron később közlendő időre hallasztották, mert a vidéken nagy mértékben uralkodik a lépfene járvány.

Keszthely város elöljárósága tudatja a gazdaközönséget, hogy az eddig Lőrinc nap után megtartott országos marhavásárt az idén augusztus 8-án tartják meg. Továbbá minden pénteken országos heti marhavásárt tartanak.

— **Hivatalos termésbecslés.** A földmivelésügyi minisztérium közzé tette a hivatalos termésbecslést. A jelentés a terméskilátásokat még kedvezőtlenebbeknek mutatja, mint a legutolsó becslés. Buzából 32 millió mázsára számíthatni (legutóbb: 33.12 millió). A rozs várható termése 10.16 millió mázsa (10.30 millió); árpa: 12.68 millió, (12.81 millió); zab: 11.00 millió (11.27 millió).

— **Cigányok.** A dánosi vérfagyasztó rablójárműkösség következtében országszerte hajkurásszák a kóbor cigányokat. Egy nagy csapat f. hó 25-én Sümeg határába is érkezett. Gyerekek jelentették Györy János cirkáló rendőrnek, hogy a város megkerülésével sok cigány tartott az úgynevezett sintérvölgynek. Györi tudatta Réti Salamon őrsparancsnokkal, aki még két csendőrrel és Györi rendőrrel Radlócki fiakkal kocsiján a cigányok után eredt. Ussa mellett végre meglepték a cigánytábort. Közülük kettő a csendőrök láttára lóra kapott, egy lovat pedig velők vezetve, az erdőben elmenekültek. A csendőrmester utánuk egy lövést is tett, de a golyó az erdő sűrűjében célt tévesztett, így két cigány három lóval elmenekült. A többi azonban összefogdozták s bebisélték a városba. A rendőrök kaszárnijában kihallgatták őket, de elmenekült társaiknak nevét el nem árulják. Estére kerülvén az idő, a városi kóterbe zárták őket. Mindez az ismeretes cigány tempók összes skálái között ment végbe, úgy hogy a városháza előtt este 10 óra tájban is nagy csődületet kellett. Másnap átadták a karavánt a szolgabírósnak. Ez néhányat szabadlábra helyezt, a többi pedig 5 napi elzárásra ítélte. A karaván pápai, zalaegerszegi és türjei cigányokból verődött össze.

— **Halálos baleset.** Anyós József sümegi kőfejtő munká közben a partról lehullott. A szerencsétlen éppen feje tetejére esett s oly súlyos koponyatörést szenvedett, hogy nyomban meghalt.

— **Húsárak.** A marha árak folytonos csökkenése következtében a húsárak is csökkennek. Sümegen most a következő húsárak vannak: Marhahús 1.04—1.12 K. borjúhús 1.20—1.40 K, sertéshús 1.28—1.36 K, birkahús 0.65—1.04 K.

— **Elgázolt eb.** Mig Budapesten embereket gázol el az automobil, a mi falusias, forgalom nélküli utcáinkon megelégszik egy jámbor kutyával. Komatics Gyula szombathelyi órás Tapolcáról jövet az Árpád utcában elgázolta Budi István kutyáját. A nyomorult állatot teljesen agyonzúzta az automobil.

— **Baleset ellen.** A gőz és egyéb hajtóerejű cséplőgépekre vonatkozó miniszteri rendelet értelmében minden cséplőgéptulajdonos tartozik kötszerek és egyéb orvosi dolgokkal jól felszerelt mentőszekrényt kéznél tartani, amely baleset alkalmával az első segélyhez használható legyen.

— **A mulatság következménye.** *Végh Ferenc* helybeli mészégető f. hó 25-én 6 K-t elmulatott. Otthon a felesége erős pörpört zúdított rá az elmulatott pénz miatt. Vég felesége elől kiment a szőlőbe. Az asszony utána s ott tovább mosogatta a tékozló férj fejét. Az ura inkább ijesztésképpen fejszét fogott a kezébe. Az asszony megritteve, el akarta venni a fejszét, miközben kezét az éles fejsze átszelte. Súlyos sérülését *Biró József* dr. varrta össze, de az asszony sokáig megszenved — nyelve miatt.

— **Aki az oltárról lop.** Az istenfélelem és a vallásosság még a legcsekélyebb szikrája sem él Tiszai József kiskanizsai fiú lelkében. Ez a nevelő 15 esztendő suhanc lopott. Még pedig sem a szomszédék faskamráját, kertjét, sem pedig a komámuram gyümölcsösét dézsmálta meg, hanem az istenházában a hívők által összegyűjtött pár koronát lopta el. Homokkomáromban volt ugyanis a templomban a fiú f. hó 21-én s az ájtatoskodás folyama alatt az oltáron levő néhány koronát elemelte. A többi hívők azonban észrevették a csunya tolvajlást, alaposan elporolták a nagyreményű csemelét és feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél. Az ügyészség megkeresésére a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **A cselédleány boszuja.** Könnyen végeztesé válható sötét boszu fenyegette a mult héten az idővösi uralomtulajdonosát, a Szegedy családot Acsádon. Szegedy Györgyné szül. Gerliczy Irma báróné az acsádi kastély urnöje megdorgálta az egyik cselédleányt azért mert vasárnap engedelem nélkül egyik kocsisal befogatott s Surányba hajtatott, hol estig táncolt a kocsmában. A kocsis engedelmeskedett, mert a szolgáló ura megbízására hivatkozott. A rakoncátlan leány oly tiszteletlenül fogadta urnöje szemrehányását, hogy Szegedy György a ház ura is kénytelen volt közbelépni s érdeme szerint megpirongatni. A leány most boszul forralt. A reggelihez szánt tejbe marólógót kevert, a legsötétebb szándékkal. Azonban észrevették: A tejet rögtön megvizsgálták s tényleg megtalálák benne a mérget. A cselédet természetesen rögtön elbocsátották, aki csak jószágos szívű urujének köszönhette, hogy a rendőrség láncaitól megszabadul.

— **A hétnejű férj** a címe egy rendkívül érdekesítő detektívregénnek, mely *«Személyek egy világdetektív titkos aktáiból»* című regénygyűjteménynek első sorozatát képezi. E regények az általánosan ismert Röttig Gusztáv és Fia cég kiadásában 32 oldal terjedelemben jelennek meg és rendkívül érdekes és hatáso elbeszéléseket tartalmaznak. Egy füzet ára csupán 25 fillér és így csak természetes, hogy ez a rendkívül szép kiállításban megjelenő füzet óriási kelendőségnek örvend.

— **Az élelmi cikkek folytonos drágulása** majdnem köteleességünké teszi, hogy egy mindennapi nélkülözhetetlen táp és élvezet-cikkre utaljunk, mely állandóan olcsó marad — a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéra. Amíg a gyarmatkávé tudvalevően idegeinkre ártalmas és teljesen táptalan, addig Kathreiner malátatartalma, felerészben gyarmatkávéval

keverve, izletes tápláló kávéitalt szolgáltat. Gyermekeknek, nőknek és időseknek csakis Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé volt szabad adni, amely a legjobb gyarmatkávé ízzel bír és emellett könnyen emészthető és tápláló. Elkészítési módjának leírása az eredeti csomagokon látható. Csak olyan csomagokat vegyünk, amelyeken Kneipp-páter védjegy és a Kathreiner név rajta áll. Valóságos megtakarítás, jóíz és egészség ajánlják a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használatát minden háztartásnak.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Nyilt-tér.

E rovatban közölték nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme

Tapolca, Eibesütz szálloda.

Készít minden a modern fogászat körébe vágó műveleteket, jóállással. Szájpadlás nélküli műfogak.

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő Rendeki-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglő s.

SKALAK MIHÁLY vendéglős. Árpád-ucca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztales Árpád-ucca 286

SZELE KÁLMÁN benzín motor- és cséplő-géptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJÁRTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárány«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

1521 tk./1907.

Árverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lusztig Salamon végrehajthatónak Locsmándi Ferenc és neje Pintér Mária végrehajtást szenvedők elleni 250 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő: Szentgrót község határában fekvő Locsmándi Ferenc és neje Pintér Mária nevében irt. a. zalaszentgróti 54 sz. tkj-ben + 60 hrsz. a ház 58 sz. udvarral és kerttel. 40 öl² ingatlanra 3624 K és a csáfordi 1181 sz. tkjbeni + 745/c. hrsz. (szántó a bakszari dűlőben) ingatlanra 163 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907 évi augusztus hó 6 ik napján d. e. 10 órakor Zalaszentgrót és u. az nap d. n. 2 órakor Csáfordi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1891 november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni. avsgy az 1881: 60 t. cz. 107 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sümege 1907 április hó 19 napján.

Saaghy kir. aljárásbíró

Mindennemű
nyomtatványokat
jutányos áron és izléses kivitelben készít
Horvát Gábor
könyvnyomdája Sümegezen.

TIRGRAM-POR

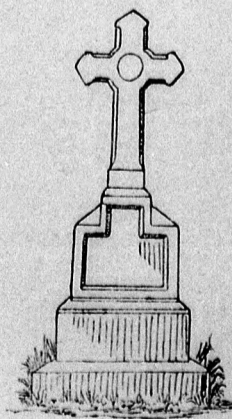
az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben .30, .60, 1. — és 2 koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

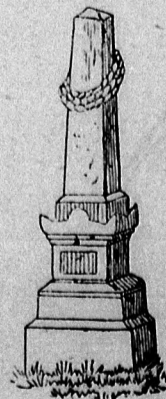
csakis poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegezen.

Dús választék mindenféle sirkőben. Ugy mint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Siremlékeket, uti keresztet, szentháromság-szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javítást jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Porcellán

servicek, edények, dísz-
tárgyak, mosdókészle-
tek, kávéházi és ma-
gánhasználatra, fehér
és szines kivitelben
legolcsóbban

Würzburger Jakabnál

Sümegeen, kaphatók.